

Raseborg

Redogörelse för utgrävning^{en/} av ett tegelgolv i samband med
uppförandet av ett redskapsskjul invid Raseborgs slottsruin
25 - 27 maj 1959, företagen av fil.kand. Knut Drake.

Vid grävning för grundstolpar till ett redskapsskjul, ca 12 m bakom (öster om) den år 1957 uppförda avträdesbyggnaden, kom 10 - 20 cm under markytan ett tegellager i dagen. Sedan byggmästare Helmer Rosenqvist gjort anmälan om saken, företog undertecknad, biträdd av ritaren Eero Jama och ritbiträdet Ove Paul, en utgrävning och uppmätning av det nämnda tegellagret. Vid utgrävningen framgick att det var fråga om en ca 5 x 3 m stor rektangulär tegelbeläggning med längdriktningen i NNW - SSO, kortändorna parallella med åstranden, som f.n. är ca 15 m SSO om tegelbeläggningen. Av teglen var endast tre ex. hela, samt ytterligare två så pass väl bevarade att man kunde mäta även deras längd. Bredd och höjd kunde mätas på ett stort antal ex. Teglen är medeltidstegel av god kvalitet, utan särskilda kännetecken, måtten 30-28 x 14,5-14 x 10.

Teglen var lagda i ett 5 - 10 cm tjockt lager ljus, fin sand. Under sandlagret var naturlig lerbotten. Av de bevarade teglen att döma har dessa varit lagda utan något särskilt system, i beläggningens längd- eller breddriktning. Beläggningens S-hörn, och överhuvudtaget dess SW-del, var starkt förstört av trädrötter.

Utgrävningen utsträcktes över hela det område som kommer att täckas av det planerade skjulet. Utanför tegelbeläggningens gränser täcktes området av ett 15-20 cm tjockt jordlager ovanpå den naturliga lerbotten. Jordlagret var bemängt med tegelskärvor, murbruksstycken och benbitar; några föremålsfynd gjordes icke. I SO-hörnet av utgrävningsområdet,

framför kortändan av tegelbeläggningen, var en anhopning av mindre gråstensblock, av vilka en del skjöt upp över markytan. I områdets västra kant, omedelbart intill tegelbeläggningens antagna SSW-långsida, var strax under markytan ett ca 50 x 30 x 30 cm stort, oregelbundet, förvittrat kalkstensblock. Ett motsvarande kalkstensblock kom till synes i en av grundpelargroparna i områdets östra kant. 1,3 m NO om tegelbeläggningens N-hörn var under jordlagret, direkt på lerbotten, ett rektangulärt kalklager med samma orientering som beläggningen. Lagret var ca 5 cm tjockt och dess utsträckning var ca 1,5 x 1 m. Då i kalklagrets botten finns avtryck av bräder, och i dess kanter rester av trä, är det troligt att man här har att göra med botten av en kalkgrav.

Kalkgraven och förekomsten av kalkstenar antyder att den funna beläggningen har haft något att göra med kalkberedningen för byggnadsarbetena på slottet. Det kan t.ex. vara fråga om golvet i ett skjul där den osläckta kalken uppbevarats. Då endast svaga spår av kol och sot kom i dagen, och då teglen icke uppvisade spår av överhettning, är det icke troligt att här skulle ha funnits en tegel- eller kalkugn.

Sedan det utgrävda området uppmätts påfylldes ett sandlager ovanpå tegelresterna och kalkgravsbotten. Över hela utgrävningsområdet påfördes därpå ett lager med lera, och ovanpå detta ett sandlager, som skall utgöra golv i redskapsskjulet.

Över utgrävningsområdet uppgjordes en situationsskiss i skala 1:100 och tegelgolvet uppmättes i skala 1:50. Signa fotografier i bildarkivet.

Knut Jule